

Vapautuvien asumisen tuen verkoston kannanotto rikostaustaisten henkilöllisyystodistuksiin liittyen

Henkilöllisyystodistuksen puuttuminen vankilasta vapautuessa on vakava ongelma yhteiskuntaan integroitumisen kannalta: lukuisten normaaliin elämään kuuluvien siviiliasioiden hoitaminen muuttuu vaikeaksi tai jopa mahdottomaksi ilman henkilöllisyystodistusta. Esimerkiksi verkkopankkitunnusten saamisen yhtenä edellytyksenä on asianmukainen henkilöllisyystodistus ja verkkopankkitunnuksia puolestaan tarvitaan paitsi pankkiasioinnissa myös sähköisessä asioinnissa viranomaisten kanssa.

VAT-verkoston tiedossa on tapauksia, joissa vankilasta vapautunut on joutunut henkilöllisyystodistuksen puuttumisen takia absurdiin tilanteeseen. Henkilöllä ei esimerkiksi ole varaa hankkia henkilöllisyystodistusta poliisilta eikä hän ei saa sosiaalitoimesta maksusitoumusta henkilöllisyystodistusta varten, koska hänellä ei ole asiakirjaa jolla voisi todistaa henkilöllisyytensä. VAT-verkoston mielestä tällaisia tilanteita ei saisi syntyä. Vankilasta ei pitäisi voida vapautua ilman henkilöllisyystodistusta. Tämän asian hoitamiseksi VAT-verkosto vetoaa Rikosseuraamuslaitokseen ja kuntien sosiaalitoimen väliseen yhteistyöhön. Vapautuvalla vangilla tulee aina olla henkilöllisyystodistus vapautuessaan.

- VAT-verkosto esittää, että Rikosseuraamuslaitos omalla toiminnallaan pyrkisi siihen, ettei yksikään vanki vapautuisi ilman henkilöllisyystodistusta.
- VAT-verkosto esittää, että ennen vapauttamista selvitetäisiin aina, onko vapautuvalla henkilöllisyystodistus ja sen puuttuessa rikosseuraamuslaitoksen virkamies ryhtyisi yhdessä vangin ja sosiaalitoimen edustajan kanssa selvittämään henkilöllisyystodistuksen hankintaa.

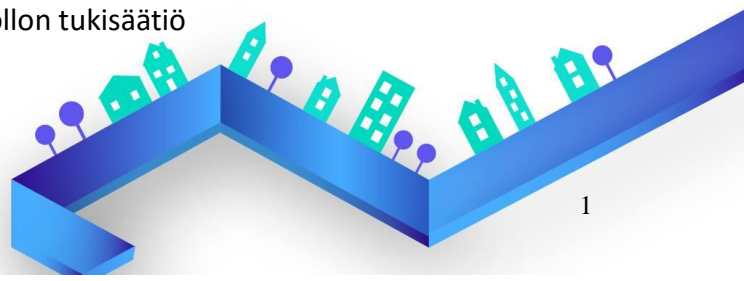
Vapautuvien asumisen tuen verkosto (VAT) toimii rikosseuraamuksiin tuomituille asumispalveluja tuottavien yleishyödyllisten järjestöjen ja sidosryhmien yhteistyöfoorumina. Verkosto on toiminut vuodesta 2009 lähtien ja se kehittää ja koordinoi rikosseuraamusasiakkaiden asumis- ja tukipalveluja ja parantaa tiedonvälitystä eri sidosryhmien ja toimijoiden välillä. Tavoitteena on vähentää rikosseuraamustaustaisten asunnottomuutta ja uusintarikollisuutta. VAT-verkosto ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin kohderyhmänsä aseman parantamiseksi.

VAT-verkoston puolesta

Markku Rautiainen, Joensuun Seudun Nuorisoasuntoyhdistyksen puheenjohtaja
VAT-verkoston puheenjohtaja

Olli Kaarakka, Asumispalvelupäällikkö, Kriminaalihuollon tukisäätiö
VAT-verkoston varapuheenjohtaja

Anna Leppo, projektikoordinaattori, Kriminaalihuollon tukisäätiö
VAT-verkoston sihteeri

Verkoston jäsenyhteisöt:

Espoon Diakoniasäätiö
Helsingin Diakonissalaitos
Joensuun Seudun Nuorisoasuntoyhdistys
Jyväskylän Katulähetys ry
Kuopion Työterapinen yhdistys ry
Kriminaalihuollon tukisäätiö
Rauman Seudun Katulähetys ry
Rauman Seudun Mielenterveysseura ry
Silta-Valmennusyhdistys ry
Sininauhasäätiö
Suoja-Pirtti Ry
Turun Seudun Nuorisoasunnot ry
ViaDia Pohjois-Savo ry

